

Väljaandja:	Riigikogu
Akti liik:	seadus
Teksti liik:	tervikekst
Redaktsiooni jõustumise kp:	14.03.2015
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:	30.06.2015
Avaldamismärge:	RT I, 04.03.2015, 9

Keskkonnaseadustiku üldosa seadus¹

Vastu võetud 16.02.2011

[RT I, 28.02.2011, 1](#)

jõustumine 01.08.2014, osaliselt 01.01.2015 ja 01.08.2017

Muudetud järgmiste aktidega

Vastuvõtmine	Avaldamine	Jõustumine
20.06.2014	RT I, 08.07.2014, 3	01.08.2014
19.06.2014	RT I, 29.06.2014, 109	01.07.2014, Vabariigi Valitsuse seaduse § 107 ³ lõike 4 alusel asendatud ministrite ametinimetused.
18.12.2014	RT I, 30.12.2014, 6	01.01.2015 – 5. peatükk jõustub selle rakendamise seadusega.
11.02.2015	RT I, 04.03.2015, 1	14.03.2015

1. peatükk Üldsätted

1. jagu

Seaduse eesmärk ja kohaldamisala

§ 1. Seaduse eesmärk

Käesoleva seaduse eesmärk on tagada:

- 1) keskkonnahäiringute vähendamine võimalikult suures ulatuses, et kaitsta keskkonda, inimese tervist, heaolu ja vara ning kultuuripärandit;
- 2) säästva arengu edendamine, et kindlustada tervise- ja heaoluvajadustele vastav keskkond praegusele põlvele ja tulevastele põlvedele;
- 3) loodusliku mitmekesisuse säilimine ja kaitse;
- 4) keskkonna hea seisund;
- 5) keskkonnale kahju tekitamise vältimine ja keskkonnale tekitatud kahju heastamine.

§ 2. Haldusmenetluse seaduse kohaldamine

Käesolevas seaduses ettenähtud haldusmenetlusele kohaldatakse haldusmenetluse seaduse sätteid, arvestades käesoleva seaduse erisusi.

2. jagu Mõisted

§ 3. Keskkonnahäiring

(1) Keskkonnahäiring on inimtegevusega kaasnev vahetu või kaudne ebasoodne mõju keskkonnale, sealhulgas keskkonna kaudu toimiv mõju inimese tervisele, heaolule või varale või kultuuripärandile. Keskkonnahäiring on ka selline ebasoodne mõju keskkonnale, mis ei ületa arvulist normi või mis on arvulise normiga reguleerimata.

- (2) Kui seaduses ei ole sätestatud teisiti, eeldatakse olulise keskkonnanähtingu tekkimist:
- 1) käesoleva seaduse § 7 lõikes 3 sätestatud keskkonna kvaliteedi piirväärtuse ületamisel;
 - 2) käesoleva seaduse § 7 lõikes 5 sätestatud saastatuse põhjustamisel;
- [RT I, 08.07.2014, 3- jõust. 01.08.2014]
- 3) keskkonnakahju põhjustamisel;
 - 4) olulise keskkonnamõju põhjustamisel;
 - 5) olulise ebasoodsa mõju tekitamisel Euroopa Liidu Natura 2000 (edaspidi *Natura*) võrgustiku alale.

§ 4. Keskkonnarisk

Keskkonnarisk on vähendamist vajava keskkonnanähtingu tekkimise võimalikkus.

§ 5. Keskkonnaoht

Keskkonnaoht on olulise keskkonnanähtingu tekkimise piisav tõenäosus.

§ 6. Käitis ja käitaja

(1) Käitis on paikne või liikuv tehniline üksus, milles toimub tootmistegevus või tootmisega võrdsustatav, tootmisega otseselt liituv ja sellega tehnilist seost omav tegevus, millega kaasneb saastamine või saastatus.

[RT I, 08.07.2014, 3- jõust. 01.08.2014]

(2) Käitaja on isik, kes käitab või valdab käitist, kontrollib selle tööd ja vastutab käitise tehnilise toimimise eest.

[RT I, 08.07.2014, 3- jõust. 01.08.2014]

§ 7. Heide, heite piirväärtus, keskkonna kvaliteedi piirväärtus, saastamine ja saastatus

[RT I, 08.07.2014, 3- jõust. 01.08.2014]

(1) Heide on õhku, vette või pinnasesse otseselt või kaudselt väljutatav aine, organism, energia, kiirgus, vibratsioon, soojus, valgus, lõhn või müra.

(2) Heite piirväärtus on heidet iseloomustava näitaja suhtes väljendatud heite mass, hulk, kontsentratsioon või tase, mida kindlaksmääratud ajavahemikus või ajavahemikes ei tohi ületada või mille piiresse tuleb jääda.

(3) Keskkonna kvaliteedi piirväärtus on keskkonna keemilisele, füüsikalisele või bioloogilisele näitajale kehtestatud piirväärtus, mida ei tohi inimese tervise ja keskkonna kaitsmise huvides ületada.

(4) Saastamine on heite väljutamine nii, et see põhjustab keskkonnaohtu või keskkonnariski.

(5) Saastatus on saastamisest põhjustatud oluline ebasoodne muutus õhu, vee või pinnase kvaliteedis.

[RT I, 08.07.2014, 3- jõust. 01.08.2014]

2. peatükk

Keskkonnakaitse põhimõtted ja põhikohustused

1. jagu

Keskkonnakaitse põhimõtted

§ 8. Keskkonna kõrgetasemelise ja tervikliku kaitse põhimõte

Keskkonnakaitse meetmed peavad tagama kõrgetasemelise kaitse, seejuures tuleb tagada keskkonna terviklik kaitse ja arvestada keskkonnamõju võimalikku ülekandumist ühelt keskkonnaelemendilt teisele.

§ 9. Lõimimispõhimõte

Keskkonnakaitse kõrget taset tagavad kaalutlused peavad olema arvesse võetud kõikide eluvaldkondade arengu suunamisel, et tagada säästev areng.

§ 10. Vältimispõhimõte

Keskkonnaohtu tuleb vältida. Keskkonnaohtu või olulist keskkonnanähtingut tuleb taluda, kui tegevus on vajalik ülekaaluka huvi tõttu, puudub mõistlik alternatiiv ja keskkonnaohtu või olulise keskkonnanähtingu vähendamiseks on võetud vajalikud meetmed.

§ 11. Ettevaatuspõhimõte

(1) Keskkonnariski tuleb kohaste ettevaatusmeetmete võtmisega võimalikult suurel määral vähendada.

(2) Keskkonnariskiga tegevuste suhtes otsuste tegemisel selgitatakse välja nende tegevuste mõju keskkonnale. Seaduses sätestatud juhtudel ja korras tuleb läbi viia keskkonnamõju hindamise menetlus.

§ 12. Keskkonna kasutamisega seotud kulude kandmine

(1) Keskkonnahäiringu, -ohu, -riski või -kahju hindamise, vältimise, vähendamise või heastamisega seotud kulud kannab nende põhjustaja, kui seadusest ei tulene teisiti.

(2) Keskkonnakasutus on tasuline seaduses sätestatud juhtudel. Keskkonna kui rahvusliku rikkuse kasutuse eest makstakse tasu, mille suurus määratakse käesolevas jaos sätestatud keskkonnakaitse põhimõtete alusel ning mille kasutamise eesmärk on käesoleva seaduse §-s 1 sätestatud eesmärkide saavutamisele kaasaaitamine. [RT I, 08.07.2014, 3- jõust. 01.08.2014]

§ 13. Loodusvarade säästliku kasutamise põhimõte

Taastuvaid ja taastumatuid loodusvarasid tuleb kasutada säästlikult, arvestades nende looduslikku täienemist ja varude jätkumist võimalikult pikaks ajaks. Seaduses sätestatud juhul kehtestatakse taastuva ja taastumatu loodusvara kasutusmäärad.

2. jagu

Keskkonnakaitse põhikohustused

§ 14. Hoolsuskohustus

Igaüks peab rakendama meetmeid oma tegevuse või tegevusetusega põhjustatava keskkonnahäiringu vähendamiseks niivõrd, kui võrd seda on mõistlik eeldada.

§ 15. Kohustus omandada teadmisi keskkonnoahu vältimiseks [RT I, 08.07.2014, 3- jõust. 01.08.2014]

Igaüks peab enne sellise tegevuse alustamist, mis põhjustab keskkonnoahu, omandama mõistlikus ulatuses teadmisi, mis tegevuse laadi ja ulatust arvesse võttes on vajalikud keskkonnoahu vältimiseks.

3. peatükk

Käitaja kohustused

§ 16. Kohustus vältida keskkonnoahtu ja rakendada ettevaatusmeetmeid

(1) Käitaja on kohustatud rakendama vajalikke meetmeid keskkonnoahu vältimiseks ja kohaseid ettevaatusmeetmeid keskkonnariski vähendamiseks.

(2) Käitaja peab enne sellise tegevuse alustamist, millega kaasneb keskkonnoaht või keskkonnarisk, omandama teadmised, mis tegevuse laadi ja ulatust arvesse võttes on vajalikud keskkonnoahu vältimiseks või ettevaatusmeetmete rakendamiseks.

(3) Käitaja peab vältima niisuguste ainete, segude või organismide kasutamist, millega kaasneb keskkonnarisk, kui neid on võimalik asendada ainete, segude või organismidega, millega kaasneb väiksem keskkonnarisk.

§ 17. Kohustus kasutada toorainet, loodusvarasid ja energiat säästlikult

Käitaja peab kasutama toorainet, loodusvarasid ja energiat säästlikult ning võimaluse korral eelistama taastuvaid energiaallikaid. [RT I, 08.07.2014, 3- jõust. 01.08.2014]

§ 18. Käitise asukoha valik

(1) Isik, kes kavandab käitise püstitamist, peab selle asukoha valikul lähtuma eesmärgist vähendada võimalikult suures ulatuses keskkonnahäiringuid, eelkõige arvestades ala tundlikkust kavandatava tegevuse suhtes, kaugust elamupiirkonnast ning senist ja võimalikku sihtotstarvet.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud kriteeriume võetakse arvesse ka käitise tegevuse laiendamisel või muul viisil ümberkujundamisel.

§ 19. Keskkonnakaitsealane väljaõpe kätises

Käitaja peab põhjendatud ulatuses tagama kätises tegutsevate isikute keskkonnakaitsealase väljaõppe.

§ 20. Teatamiskohustus

(1) Käitises lähtuvast olulisest keskkonnahäiringust teatab käitaja viivitamata Keskkonnainspeksioonile või seaduses sätestatud juhul muule asutusele.
[RT I, 08.07.2014, 3- jõust. 01.08.2014]

(2) Kui käitaja soovib muuta tegevust, milleks talle on antud luba, ja muudatus võib kaasa tuua olulise keskkonnahäiringu, on käitaja kohustatud kavandatavast muudatusest loa andjat aegsasti teavitama.
[RT I, 08.07.2014, 3- jõust. 01.08.2014]

§ 21. Keskkonnakaitse nõuded kätise tegevuse lõpetamisel

Käitaja peab kätise tegevuse lõpetamisel ja selle järel tagama, et ei teki olulisi keskkonnahäiringuid.

§ 22. Kohustuste rakendamine

Käesolevas peatükis sätestatud kohustusi tuleb rakendada niivõrd, kuivõrd seda saab mõistlikult eeldada.

4. peatükk Keskkonnaalased õigused

1. jagu

Õigus tervise- ja heaoluvajadustele vastavale keskkonnale ning keskkonnaalased menetluslikud õigused

§ 23. Õigus tervise- ja heaoluvajadustele vastavale keskkonnale

(1) Igaühel on õigus tervise- ja heaoluvajadustele vastavale keskkonnale, millega tal on oluline puutumus.

(2) Oluline puutumus on isikul, kes viibib tihti mõjutatud keskkonnas, kasutab sageli mõjutatud loodusvara või kellel on muul põhjusel eriline seos mõjutatud keskkonnaga.

(3) Käesoleva paragrahvi lõike 2 kohaldamisel peetakse mõjutatud keskkonnaks või loodusvaraks ka tõenäoliselt mõjutatud keskkonda või loodusvara.

(4) Hinnates keskkonna vastavust tervise- ja heaoluvajadustele, võetakse arvesse teiste isikute õigusi, avalikke huve ja piirkonna eripära. Keskkonna mittevastavust tervise- ja heaoluvajadustele eeldatakse, kui on ületatud keskkonna kvaliteedi piirväärtus.

(5) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud õiguse tagamiseks on õigus nõuda haldusorganilt keskkonna säästmist ning mõistlike meetmete võtmist, et tagada keskkonna vastavus tervise- ja heaoluvajadustele.

§ 24. Õigus küsida keskkonnateavet

(1) Igaühel on õigus küsida keskkonnaalast avalikku teavet (edaspidi *keskkonnateave*), esitades selgitustaotluse märgukirjale ja selgitustaotlusele vastamise seaduse alusel või teabenõude avaliku teabe seaduse või muu seaduse alusel.

(2) Keskkonnateave on kirjalikus, nähtavas, kuuldavas, elektroonilises või mis tahes muus materiaalses vormis olev teave, mis käsitleb:

1) selliste keskkonnaelementide nagu õhu, atmosfääri, vee, pinnase, maa, maastike ja looduslike alade, sealhulgas märg-, ranna- ja merealade seisundit, looduslikku mitmekesisust ja looduse koostisosade, sealhulgas geneetiliselt muundatud organismide seisundit ning nende vastastikust toimet;

2) selliseid tegureid nagu ained, energia, müra, vilkuv valgus, vibratsioon, kiirgus või jäätmed, sealhulgas radioaktiivsed jäätmed ja heited, mis mõjutavad või tõenäoliselt mõjutavad käesoleva lõike punktis 1 nimetatud keskkonnaelemente;

3) selliseid meetmeid, sealhulgas haldusmeetmeid, nagu õigusaktid, kavad, programmid, planeeringud, keskkonnakokkulepped ja tegevused, mis mõjutavad või tõenäoliselt mõjutavad käesoleva lõike punktides 1 ja 2 nimetatud keskkonnaelemente ja tegureid, ning samuti nende keskkonnaelementide kaitseks kavandatud meetmeid või tegevusi;

4) aruandeid keskkonnaalaste õigusaktide rakendamise kohta;

5) tulu ja kulu analüüsi ning muid majandusanalüüsi ja prognoose, mida kasutatakse käesoleva lõike punktis 3 nimetatud meetmete ja tegevuste raames;

6) inimeste tervist ja ohutust, sealhulgas joogivee ja toiduahela saastatust, ning inimeste elutingimusi ning kultuuriväärtuste ja ehitiste olukorda sel määral, kui neid mõjutab või võib mõjutada käesoleva lõike punktis 1 nimetatud keskkonnanäelementide seisund või nende elementide kaudu käesoleva lõike punktides 2 ja 3 nimetatud mis tahes tegurid, meetmed või tegevused.

(3) Teabe küsija ei pea avaldama keskkonnateabe küsimise eesmärki ega muul viisil põhjendama teabe küsimist.

(4) Teabe küsija soovil selgitab teabe valdaja andmete kogumise meetodeid ning võimaldab juurdepääsu teabele proovivõtu ja analüüsi meetodite kohta.

(5) Teabe valdajal on õigus tunnistada keskkonnateave asutusesiseseks kasutamiseks mõeldud teabeks:

- 1) kui teabe avalikustamine võib kahjustada intellektuaalomandiõigusi;
- 2) kui teave on haldusorganile esitatud vabatahtlikult ilma õigusliku kohustuseta ning selle teabe esitaja ei ole nõus keskkonnateabe väljastamisega.

[RT I, 08.07.2014, 3- jõust. 01.08.2014]

(6) Kui teabe valdajal on seaduse alusel õigus keelduda keskkonnateabe väljastamisest, peab ta selle teabe väljastamise otsustamisel iga kord kaaluma, kas väljastamisest keeldumise huvi kaalub üles väljastamisega kaasneva avaliku huvi.

[RT I, 08.07.2014, 3- jõust. 01.08.2014]

(7) Kui keskkonnateavet sisaldav dokument on alles koostamisel, teatatakse teabe küsijale dokumendi koostaja andmed ja eeldatavalt koostamiseks kuluv aeg.

[RT I, 08.07.2014, 3- jõust. 01.08.2014]

§ 25. Õigus saada keskkonnateavet keskkonnaohu ilmnemisel

(1) Keskkonnaohu ilmnemisel, samuti looduslikest teguritest keskkonnale põhjustatud olulise ebasoodsa mõju esinemise piisava tõenäosuse ilmnemisel teavitatakse viivitamata igaühte, keda ohu realiseerumisest tekkinud oluline ebasoodne mõju võib puudutada, edastades teabe, mis võimaldab võtta mõju vältivaid või vähendavaid meetmeid. Kui seaduses ei ole sätestatud teisiti, on teavitamiskohustus Keskkonnaministeeriumil.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud teave edastatakse ringhäälingu, trükiajakirjanduse või interneti vahendusel või muul asjakohasel viisil, mis tagab tõhusalt teabe jõudmise potentsiaalselt mõjutatud isikute kätte ega too kaasa ebamõistlikke kulusid.

(3) [Kehtetu -RT I, 08.07.2014, 3- jõust. 01.08.2014]

(4) Kui selgub, et oht puudus või on kõrvaldatud, on ohust teavitatud haldusorgan kohustatud teavitama ohuteatega samas vormis ja mahus ohu puudumisest, kui seda nõuab isik, kelle õigusi teavitamisega kahjustati, või kui selleks on kaalukas avalik huvi.

§ 26. Keskkonnateabe kogumine, säilitamine ja avalikustamine

(1) Haldusorgan kogub ja säilitab oma ülesannete täitmiseks vajalikku keskkonnateavet viisil, mis tagab selle arusaadavuse, täpsuse, võrreldavuse ja ajakohasuse ning võimaldab selle tõhusat avalikustamist.

(2) Keskkonnateave avalikustatakse internetis või muul asjakohasel viisil, mis tagab avalikkuse tõhusa teavituse.

[RT I, 08.07.2014, 3- jõust. 01.08.2014]

(3) Avalikustatav keskkonnateave hõlmab vähemalt järgmise teabe:

- 1) keskkonnaga seonduvate rahvusvaheliste lepete, Euroopa Liidu ja riigisiseste õigusaktide elluviimise aruanded;
- 2) keskkonnaga seonduvad programmid ja kavad, sealhulgas valdkonna arengukavad ja strateegiad ning nende elluviimise aruanded;
- 3) keskkonnaseire andmed;
- 4) aruanded keskkonnaseisundi kohta;
- 5) keskkonnakaitseload ja muud haldusaktid, mis annavad aluse olulise keskkonnamõjuga tegevusele, ning keskkonnavalased halduslepingud ja vaba tahte lepingud;
- 6) keskkonnamõju hindamise aruanded, keskkonnamõju strateegilise hindamise aruanded ning keskkonnavalased riskianalüüsid.

[RT I, 08.07.2014, 3- jõust. 01.08.2014, punkt 6 jõust. 01.08.2017]

(4) Käesoleva paragrahvi lõike 3 alusel ei avalikustata juurdepääsupiiranguga teavet.

§ 27. Keskkonnateabe ja teabe juurdepääsu kohta ülevaate avalikustamine veebilehel

(1) Haldusorgan avalikustab oma veebilehel:

- 1) selgitava kokkuvõtte oma keskkonnaalastest ülesannetest;
- 2) selgitava kokkuvõtte enda valduses olevast keskkonnateabest;
- 3) viited teiste asjassepuutuvate haldusorganite veebilehtedele;
- 4) selgituse õiguse kohta küsida keskkonnateavet;
- 5) selgituse, kuidas võimaldatakse juurdepääs teabele.

(2) Kui see tagab avalikkusele tõhusama juurdepääsu keskkonnateabele, võib käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud teabe avaldada muul veebilehel või viisil, viidates oma veebilehel kohale, kus teave avaldatakse.

(3) Kui teabe valdajal ei ole avaliku teabe seaduse kohaselt kohustust pidada veebilehte ning tal puudub veebileht, avalikustatakse käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 2 nimetatud teave selle haldusorgani veebilehel, kellega teabevaldaja on halduslepingu alusel või muul põhjusel kõige rohkem seotud.

§ 28. Õigus osaleda olulise keskkonnamõjuga otsuse tegemisel

(1) Igaühel on õigus osaleda olulise keskkonnamõjuga tegevuseks loa andmise menetluses ning olulise keskkonnamõjuga tegevuse planeerimises.

(2) Avalikkust teavitatakse olulise keskkonnamõjuga otsuse tegemise menetlusest tõhususega, mis ei too kaasa ebamõistlikke kulusid, kuid mis tagab teabe jõudmise nende isikute kätte, kellel on oluline puutumus mõjutatud keskkonnaga.

(3) Avalikkus kaasatakse olulise keskkonnamõjuga otsuste tegemisse tõhusalt ja varajases etapis enne lõplike lahenduste väljavalimist.

(4) Avalikkuse kaasamisel peab menetlustähtaja pikkus olema selline, mis asja mahukust ja keerukust arvestades võimaldab avalikkusel tõhusalt osaleda, sealhulgas peab menetlustähtaeg võimaldama piisavat ettevalmistusaega.

(5) Asjas tähtsust omavad materjalid peavad olema avalikkusele lihtsalt juurdepääsetavad internetis või muul viisil.

§ 29. Õigus osaleda keskkonda oluliselt mõjutavate õiguse üldaktide väljatöötamisel

(1) Riigikantselei ja ministeeriumid avaldavad oma veebilehel asjakohast teavet selle kohta, milliseid keskkonda oluliselt mõjutavaid määruse ja seaduseelnõusid nad kavatsevad koostada, tehes teatavaks koostamise kavatsuse, ajakava, eelnõu koostamise käigus planeeritavad uuringud, vastutavad isikud, koostamises osalemise võimalused, küsimused, milles oodatakse avalikkuse seisukohti, ja konsultatsioonide tulemused.

(2) Kui see aitab avalikkusel tõhusamalt jälgida eelnõude väljatöötamist ning avalikkust tõhusamalt kaasata, võib käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud teabe avaldada muul veebilehel või viisil, viidates oma veebilehel kohale, kus teave avaldatakse.

§ 30. Juurdepääs õiguskaitsele keskkonnaasjades

(1) Isik, kelle õigust on rikutud, sealhulgas õigust tervise- ja heaoluvajadustele vastavale keskkonnale, võib esitada vaide haldusorganile haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse halduskohtusse halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

(2) Kui keskkonnaorganisatsioon vaidlustab haldusakti või sooritatud toimingut halduskohtumenetluse seadustikus või haldusmenetluse seaduses sätestatud korras, eeldatakse, et tema huvi on põhjendatud või et tema õigusi on rikutud, kui vaidlustatud haldusakt või toiming on seotud organisatsiooni keskkonnakaitse eesmärkide või senise keskkonnakaitse tegevusvaldkonnaga.

§ 31. Valitsusväline keskkonnaorganisatsioon

(1) Valitsusväline keskkonnaorganisatsioon (edaspidi *keskkonnaorganisatsioon*) käesoleva seaduse tähenduses on:

- 1) mittetulundusühing ja sihtasutus, kelle põhikirjaline eesmärk on keskkonnakaitse ning kes oma tegevusega edendab keskkonnakaitset;
- 2) juriidiliseks isikuks mitteolev ühendus, kes liikmete kirjaliku kokkuleppe alusel edendab keskkonnakaitset ja esindab olulise osa kohalike elanike seisukohti.

(2) Keskkonnakaitse edendamiseks käesoleva paragrahvi lõike 1 tähenduses peetakse ka keskkonnaelementide kaitset inimese tervise ja heaolu tagamise eesmärgil, samuti looduse ja loodusliku kultuuripärandi uurimist ja tutvustamist.

(3) Keskkonnakaitse edendamise hindamisel tuleb arvesse võtta ühenduse võimet oma põhikirjalisi eesmärke ellu viia, arvestades ühenduse senist tegevust, selle puudumise korral aga organisatsioonilist ülesehitust, liikmete arvu ja liikmeks saamise põhikirjalisi eeldusi.

2. jagu

Õigus kasutada võõrast maatükki ja veekogu

§ 32. Võõral maatükil viibimine

(1) Teise isiku omandis oleval maatükil (edaspidi *võõras maatükk*) võib viibida üksnes omaniku loal.

(2) Luba viibida võõral maatükil, välja arvatud õuemaal, eeldatakse olevat, kui omanik ei ole maatükki piiranud või tähistanud viisil, millest ilmneb tahe piirata võõraste viibimist maatükil, või kui tahe piirata viibimist ei ilmne muudest asjaoludest.

(2¹) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud loa olemasolu ei eeldata mootor- või maastikusõidukiga võõral maatükil viibimise puhul.

[RT I, 04.03.2015, 1- jõust. 14.03.2015]

(3) Võõral maatükil viibides tuleb järgida seaduses sätestatud piiranguid ja maatüki omaniku õiguspäraseid nõudeid ning võimalikult suures ulatuses vähendada keskkonnanäringute teket.

[RT I, 08.07.2014, 3- jõust. 01.08.2014]

(4) Võõral maatükil viibides tuleb arvestada maatüki omaniku huve, eelkõige vältida omandi kahjustamist ja kodurahu häirimist.

(4¹) Koeraga võõral maatükil liikudes peab koer olema lõastatud, kui maaomanikuga ei ole kokku lepitud teisiti. Lõastatud ei pea olema teenistuskooerad teenistusülesannete täitmisel ja jahikoerad jahipidamise ajal.

[RT I, 08.07.2014, 3- jõust. 01.08.2014]

(5) Riik või kohaliku omavalitsuse üksus võib piirata enda omandis oleval maatükil viibimist, kui see on vajalik avalikes huvides või kolmandate isikute, sealhulgas maakasutajate huvide kaitseks.

§ 33. Võõral maatükil asuva tee ja raja kasutamine

(1) Avalikult kasutatavaid teid ja erateid võib kasutada igaüks teeseaduses ning muudes seadustes sätestatud ulatuses.

(2) Teid, mis ei ole rajatised, (edaspidi *rada*) võib kasutada jalgsi, jalgrattaga või muul sellesarnasel viisil liikumiseks, kui seaduses ei ole sätestatud teisiti.

(3) Omanik ei või keelata eratee ega raja kasutamist jalgsi, jalgrattaga ega muul sellesarnasel viisil liikumiseks, kui kasutus põhineb väljakujunenud taval ega ole talle koormav. Eratee või raja kasutamise liigset koormavust eeldatakse õuemaal asuva eratee või raja korral, kui seaduses ei ole sätestatud teisiti.

§ 34. Marjade, seente, pähklite, mahalangenud okste ja muude sarnaste loodussaaduste korjamine võõral maatükil

Võõral maatükil võib korjata looduses vabalt kasvavaid marju, seeni, pähkleid, mahalangenud oksti ja muid sarnaseid loodussaadusi, kui omanik ei ole määranud teisiti.

§ 35. Lühiajaline telkimine ja muu püsivam peatumine võõral maatükil

(1) Võõral maatükil võib telkida või muul viisil püsivamalt peatuda üksnes omaniku loal.

(2) Luba telkimiseks või muuks püsivamaks peatumiseks eeldatakse olevat väljaspool selgelt piiritletavat kompaktse asustusega ala, kui omanik ei ole maatükki piiranud või tähistanud viisil, millest ilmneb tahe telkimist või muud püsivamat peatumist piirata, või kui tahe piirata viibimist ei ilmne muudest asjaoludest. Loa olemasolu ei eeldata kauemaks kui ööpäevaks.

(3) Telkimise ja muu püsivama viibimise korral selleks ettevalmistamata ja tähistamata kohas tuleb hoiduda väljapoole elumaja arvestatavat nähtavus- ja kuuldekaugust. Avatud maastikul tuleb hoiduda elumajast vähemalt 150 meetri kaugusele.

[RT I, 08.07.2014, 3- jõust. 01.08.2014]

(3) Kallasraja sulgemine otsustatakse üldplaneeringuga.
[RT I, 08.07.2014, 3- jõust. 01.08.2014]

(4) Kallasraja sulgemise korral peab suletud kallasraja tähistama ja võimaldama suletud kallasrajast möödapääsu.

(5) Kui isik on sulgenud kallasraja vastuolus käesolevas paragrahvis sätestatuga, ei teki tal vastavalt haldusmenetluse seadusele õiguspärast ootust sulgemise õiguspärasuse kohta.
[RT I, 04.03.2015, 1- jõust. 14.03.2015]

5. peatükk Loamenetlus

[RT I, 30.12.2014, 6– 5. peatükk jõustub selle rakendamise seadusega]

§ 40. Keskkonnakaitseload

(1) Keskkonnakaitseluba on:

- 1) keskkonnaluba;
- 2) keskkonnakompleksluba;
- 3) kui seadusega ei ole ette nähtud keskkonnaloa ega keskkonnakompleksloa nõuet, muu luba, mille nõue nähakse seadusega ette keskkonnariski vähendamise eesmärgil mõnel tegevusalal tegutsemiseks.

(2) Keskkonnaluba annab õiguse vähemalt üheks käesoleva seaduse § 41 lõikes 1 nimetatud tegevuseks. Keskkonnaloa andmise menetlus sätestatakse käesolevas peatükis.

(3) Keskkonnakompleksluba annab õiguse tegevuseks seaduse alusel määratud tegevusvaldkonnas või allvaldkonnas viisil, mis tagab keskkonnahäiringute vähendamise võimalikult suures ulatuses.

(4) Keskkonnakompleksloa andmisel hinnatakse kavandatava tegevusega tekkivate heidete mõjusid keskkonnamelementidele komplekselt. Komplekslooga sätestatavad nõuded peavad tagama vee, välisõhu ja pinnase kaitse ning käitises tekkinud jäätmete käitlemise viisil, mis hoiab ära saastatuse kandumise ühest keskkonnamelementidest teise. Keskkonnamelementideks on näiteks vesi, välisõhk ja pinnas.
[RT I, 08.07.2014, 3- jõust. 01.08.2014]

(5) Seadusega sätestatud juhtudel kohaldatakse keskkonnakaitseloa andmisele käesolevas peatükis sätestatud menetlust.
[RT I, 08.07.2014, 3- jõust. 01.08.2014]

§ 41. Keskkonnaluba

(1) Keskkonnaluba annab isikule õiguse teha ühte või üheaegselt mitut järgnevat tegevust:

- 1) vee erikasutus;
- 2) saasteainete viimine paiksest saasteallikast välisõhku;
- 3) jäätmete käitlemine;
- 4) maavara kaevandamine;
- 5) kiirgustegevus.

(2) Keskkonnaloa olemasolu käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud tegevuseks on vajalik seadusega sätestatud juhtudel.

(3) Keskkonnaluba ei anta tegevuseks, milleks on vajalik keskkonnakompleksluba.

(4) Kui käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud tegevused on omavahel ruumiliselt või tehnoloogiliselt seotud, antakse nendeks tegevusteks üks keskkonnaluba.

§ 42. Keskkonnaloa taotlus

(1) Keskkonnaloa taotluses märgitakse:

- 1) taotleja nimi ja isikukood või registrikood;
- 2) taotleja ning kontaktisiku aadress ja kontaktandmed;
- 3) taotluse selgelt sõnastatud sisu;
- 4) loa taotletav kehtivusaeg;
- 5) kavandatava tegevuse eesmärk ja põhjendus;
- 6) kavandatava tegevuse iseloomustus;

- 7) andmed tekkida võiva keskkonnahäiringu ja selle tekkepiirkonna kohta, sealhulgas tegevuse täpne asukoht, vajaduse korral geograafiliste koordinaatidega, piirkonna kommunikatsioonid, maastik, lähimad hooned, keskkonnaseisund;
- 8) andmed kasutatava tehnoloogia ja seadmete kohta;
- 9) kavandatavad investeeringud parima võimaliku tehnika kasutusele võtmiseks, kui parima võimaliku tehnika nõue on sätestatud õigusaktiga;
[RT I, 08.07.2014, 3- jõust. 01.08.2014]
- 10) muud asjaolud, mis võivad mõjutada taotletavast tegevusest lähtuva keskkonnariski suurust;
- 11) meetmed keskkonnariski vähendamiseks;
- 12) keskkonnaseire kava ja andmed keskkonnaseireks kasutatavate seadmete kohta;
- 13) keskkonnaloo kättetoimetamise soovitatav viis ja kättetoimetamiseks vajalikud kontaktandmed;
- 14) taotluse esitamise kuupäev ja taotleja allkiri;
- 15) muud seadusega või käesoleva paragrahvi lõike 7 alusel kehtestatud õigusaktiga nõutavad andmed.

(2) Seadusega võib ette näha, et mõne tegevuse jaoks keskkonnaloo taotlemisel ei pea käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud andmeid esitama.

(3) Keskkonnaloo taotlusele lisatakse:

- 1) tegevuse asukoha plaan ja käitise asendiplaan;
- 2) dokumendid, mis tõendavad käitise asukoha maaduki õiguspärasest valdust või muud õiguslikku alust tegutseda käitise asukohas loa alusel;
- 3) muud seadusega või käesoleva paragrahvi lõike 7 alusel kehtestatud õigusaktiga nõutavad andmed.

(4) Keskkonnaloo taotleja peab enne taotluse esitamist tasuma riigilõivu.

(5) Keskkonnaloo taotluses märgitakse kõik soovitatavad tegevused, milleks on keskkonnaloo olemasolu nõutav.

(6) Keskkonnaloo taotlus esitatakse ühes käitises või asukohas tehtavate tegevuste jaoks koos.

(7) Keskkonnaloo taotlusele esitatakse täpsustatud nõuded ja taotluse vormi, samuti keskkonnaloo muutmise taotluse vormi [kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega](#).

§ 43. Kohaliku omavalitsuse üksuse arvamus

(1) Keskkonnaloo andja edastab keskkonnaloo taotluse viivitamata pärast selle nõuetele vastavuse kindlakstegemist kavandatava tegevuse asukoha järgsele kohaliku omavalitsuse üksusele temalt arvamuse saamiseks.

(2) Kohaliku omavalitsuse üksus esitab kirjaliku arvamuse keskkonnaloo taotluse kohta ühe kuu jooksul taotluse saamisest arvates. Arvamuse esitamine ei piira kohaliku omavalitsuse üksuse õigust esitada edasise menetluse käigus täiendavaid seisukohti.

(3) Kui keskkonnaloo andmise otsustamiseks viiakse läbi kavandatud tegevuse keskkonnamõju hindamise menetlus, annab kohaliku omavalitsuse üksus arvamuse 21 päeva jooksul kavandatava tegevuse kohta koostatud ja heakskiidetud keskkonnamõju hindamise aruande kättesaamisest arvates.

[RT I, 08.07.2014, 3- jõust. 01.08.2014]

§ 44. Avatud menetlus

Keskkonnaloo taotlus vaadatakse läbi avatud menetluses, välja arvatud seadusega sätestatud juhul.

§ 45. Menetlusosaliste kaasamine avatud menetluse mittekohaldamisel

Kui avatud menetlust läbi ei viida, teatab keskkonnaloo andja taotluse saamisest viivitamata pärast nõuetekohase keskkonnaloo taotluse saamist või keskkonnaloo muutmise menetluse alustamist isikule, kelle õigusi keskkonnaloo andmisega või selle andmisest keeldumisega võidakse ilmselt rikkuda või kohustusi puudutada.

§ 46. Keskkonnaloo andmise menetlusest ilmselt puudutatud isikute teavitamine avatud menetluse korral

(1) Kui keskkonnaloo taotlus vastab õigusaktidega sätestatud nõuetele, siis avatud menetluse korral teavitab loa andja keskkonnaloo taotluse esitamisest viivitamata vastavalt haldusmenetluse seaduse §-dele 25–32 isikut, kelle õigusi keskkonnaloo andmisega või selle andmisest keeldumisega võidakse rikkuda või kelle kohustusi puudutada, sealhulgas:

- 1) kavandatud tegevuse asukoha kinnisasjaga piirneva kinnisasja omanikku;
- 2) isikut, kelle valduses olevat kinnisasja kavandatud tegevus mõjutab määral, mis ületab oluliselt tavapärasest mõju.

[RT I, 08.07.2014, 3- jõust. 01.08.2014]

(2) Muudest menetlusetappidest, välja arvatud käesoleva seaduse §-s 51 sätestatud haldusakti andmisest ja loa andmisest või sellest keeldumisest, sealhulgas keskkonnaloo osalisest kehtestamisest vastavalt käesoleva

seaduse §-le 56 või 57, teavitatakse isikuid käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud viisil vaid siis, kui nad avaldavad selleks sõnaselgelt soovi.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud korras teavitamisel tuleb isikutele edastada käesoleva seaduse § 47 lõikes 1 sätestatud teave.

(4) Käesolevat paragrahvi ei kohaldata, kui käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud isikute arv on suurem kui 100.

§ 47. Avalikkuse teavitamine keskkonnanaloo andmise menetlusest avatud menetluse korral

(1) Kui taotlus vastab õigusaktidega sätestatud nõuetele, avaldab keskkonnanaloo andja avatud menetluse korral keskkonnanaloo taotluse esitamise kohta viivitamata teate, milles märgitakse:

- 1) millist käesoleva seaduse § 41 lõikes 1 nimetatud tegevust kavandatakse;
- 2) loa taotleja nimi;
- 3) andmed kavandatava tegevuse asukoha kohta;
- 4) andmed keskkonnanaloo kavandatud kehtivusaja kohta;
- 5) viide veebilehele, kus keskkonnanaloo taotlus on kättesaadav;
- 6) igaühe õigus osaleda avatud menetluses;
- 7) keskkonnanaloo taotluse ja selle kohta antava haldusakti eelnõu väljapaneku aeg ja koht, kui loa andmise otsustamiseks ei hinnata keskkonnamõju ning haldusakti eelnõu on teate avaldamise ajaks valminud või selle valmimise aeg on teada;

[RT I, 08.07.2014, 3- jõust. 01.08.2014]

8) ettepanekute ja vastuväidete (edaspidi koos *seisukoht*) ning küsimuste esitamise tähtaeg ja adressaat, juhul kui teates on avaldatud teave avaliku väljapaneku aja ja koha kohta.

[RT I, 08.07.2014, 3- jõust. 01.08.2014]

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud teade avaldatakse väljaandes Ametlikud Teadaanded ja kohalikus või maakondlikus ajalehes. Teade avaldatakse vähemalt ühes üleriigilise levikuga ajalehes, kui keskkonnanalooaga lubatud tegevusega võib kaasneda oluline regionaalne või üleriigiline keskkonnahäiring. Vajaduse korral võib teate avaldada üleriigilise levikuga ajalehes ka muudel juhtudel.

[RT I, 08.07.2014, 3- jõust. 01.08.2014]

(2¹) Ajalehes avaldamise kulud tasub keskkonnanaloo taotleja.

[RT I, 08.07.2014, 3- jõust. 01.08.2014]

(3) Kui keskkonnanaloo taotlus vastab õigusaktidega sätestatud nõuetele, avaldab keskkonnanaloo andja taotluse esitamise kohta viivitamata märke internetis.

(4) Valla- või linnavalitsus avaldab seitsme päeva jooksul keskkonnanaloo taotluse saamisest arvates valla- või linnavalitsuse veebilehel lihtsalt juurdepääsetava teate keskkonnanaloo taotluse saamise kohta, milles märgitakse vähemalt käesoleva paragrahvi lõike 1 punktides 1–3 ja 5 nimetatud andmed ning viide andmete avaldamise kohta internetis. Teade peab olema veebilehel kättesaadav kuni taotluse lahendamiseni.

(5) Isikule, kes on avaldanud soovi saada teavet keskkonnanaloo menetluse käigus toimuvatest avalikest väljapanekutest ja aruteludest, saadetakse nende kohta teade tema nimetatud elektronposti või postiaadressil.

[RT I, 08.07.2014, 3- jõust. 01.08.2014]

(6) Kui käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud teates ei avaldatud keskkonnanaloo taotluse ja selle kohta antava haldusakti eelnõu väljapaneku aega ja kohta või seisukoha ning küsimuste esitamise tähtaega ja adressaati, avaldatakse nende andmetega teade käesoleva paragrahvi lõigetes 2 ja 3 sätestatud korras viivitamata pärast haldusakti eelnõu valmimist.

[RT I, 08.07.2014, 3- jõust. 01.08.2014]

§ 48. Keskkonnanaloo taotluse ja selle kohta antava haldusakti eelnõu avalik väljapanek avatud menetluse korral

[RT I, 08.07.2014, 3- jõust. 01.08.2014]

(1) Keskkonnanaloo taotluse ja selle kohta antava haldusakti eelnõu paneb loa andja avalikkusele tutvumiseks välja haldusmenetluse seaduse §-s 48 sätestatud korras kavandatava tegevuse asukoha järgse valla, linna või muu asula vähemalt ühes üldkasutatavas hoones või kohas, keskkonnanaloo andja asukohas või kavandatava tegevuse asukohas. Loa andja määrab väljapaneku asukoha, arvestades kavandatava tegevuse keskkonnahäiringu võimalikku ulatust ja suurst.

(2) Keskkonnanaloo taotluse kohta antava haldusakti eelnõu ei panda käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud korras avalikkusele tutvumiseks välja, kui kavandatud tegevusega kaasnev keskkonnahäiring või keskkonnarisk on nii väike, et selleks puudub piisav avalik huvi.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud dokumendid peavad olema avaliku väljapaneku kestel kättesaadavad keskkonnaloa andja veebilehel kuni taotluse lahendamiseni.

(4) Igaühel on õigus esitada keskkonnaloa andjale avalikkusele tutvumiseks välja pandud keskkonnaloa taotluse või selle kohta antava haldusakti eelnõu kohta seisukohti ja küsimusi loa andja määratud tähtaaja jooksul. Tähtaeg ei või olla lühem kui kaks nädalat väljapanekust teatamisest arvates.
[RT I, 08.07.2014, 3- jõust. 01.08.2014]

§ 48¹. Avalik arutelu ja avatud menetluse tulemuste arvesse võtmine

(1) Keskkonnaloa andja otsustab loa andmise pärast asja arutamist avalikul arutelul, mille käigus on igaühel õigus avaldada suuliselt arvamust keskkonnaloa eelnõu ja selle andmise menetluse kohta. Keskkonnaloa andmise võib haldusmenetluse seaduse § 50 lõigetes 2 ja 3 sätestatud juhtudel otsustada arutelu korraldamata.

(2) Kui arutelu toimumise aega ei ole teatavaks tehtud koos väljapanekust teatamisega, teavitab keskkonnaloa andja avalikkust arutelu toimumisest vähemalt kümme päeva enne arutelu toimumist käesoleva seaduse §-s 47 sätestatud korras.

(3) Arutelu protokollitakse. Protokoll peab sisaldama arutelul esitatud seisukohti ja küsimusi ning nendele antud vastuseid.

(4) Keskkonnaloa andja saadab enne loa andmise otsustamist loa taotlejale avalikul väljapanekul ja arutelul esitatud seisukohad ja küsimused, et ta saaks nendega tutvuda ning nende kohta arvamust avaldada.

(5) Kui pärast avalikku väljapanekut keskkonnaloa taotlust või selle kohta antava haldusakti eelnõu oluliselt muudetakse, võib loa andja avalikku väljapanekut korrata, arvestades muudatuse eeldatavat mõju puudutatud isikutele ja keskkonnaloa taotleja huve. Kui see on vajalik asja õigeaks otsustamiseks, võib keskkonnaloa andja korrata avalikku arutelu.

[RT I, 08.07.2014, 3- jõust. 01.08.2014]

§ 49. Keskkonnaloa andmise otsustamise tähtaeg

(1) Keskkonnaloa andmine otsustatakse 90 päeva jooksul nõuetekohase taotluse saamisest arvates, kui seadusega ei ole sätestatud teisiti.

(2) Kui keskkonnaloa andmine otsustatakse ilma avatud menetluseta, antakse luba või keeldutakse selle andmisest 30 päeva jooksul nõuetekohase taotluse saamisest arvates, kui seadusega ei ole sätestatud teisiti.

(3) Käesoleva seaduse § 52 lõike 1 punktides 1 ja 2 sätestatud juhtudel otsustatakse keskkonnaloa andmisest keeldumine 20 päeva jooksul nõuetekohase taotluse saamisest arvates.

(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud tähtaega ei kohaldata, kui taotletav tegevus ei ole lubatav ilma planeeringu kehtestamiseta ja planeeringut ei ole kehtestatud 30 päeva jooksul keskkonnaloa taotluse esitamisest arvates. Sellisel juhul otsustatakse keskkonnaloa andmine 60 päeva jooksul pärast planeeringu kehtestamist. Kui nõutav planeering kehtestatakse hiljem kui 90 päeva pärast nõuetele vastava keskkonnaloa taotluse esitamist, otsustatakse keskkonnaloa andmine 30 päeva jooksul planeeringu kehtestamisest arvates.

§ 50. Keskkonnaloa taotluste ühine läbivaatamine

Keskkonnaloa andja võib keskkonnaloa taotleja taotlusel sama isiku eri asukohas toimuvateks käesoleva seaduse § 41 lõikes 1 nimetatud tegevusteks välja anda ühe keskkonnaloa või muuta isiku olemasolevat keskkonnaluba uute tegevuste lubamiseks, kui see on põhjendatud menetluse eesmärgipärase läbiviimise põhimõttega või on otstarbekas järelevalve teostamise seisukohalt.

§ 51. Keskkonnaloa andmiseks olulise asjaolu tuvastamine enne loa andmist

(1) Keskkonnaloa andja võib keskkonnaloa taotleja taotlusel või omal algatusel teha enne keskkonnaloa andmist või selle andmisest keeldumist siduvalt kindlaks asja lõplikul lahendamisel tähtsust omava asjaolu, sealhulgas käesoleva seaduse § 52 lõike 1 punktides 1–4 või 8–10 sätestatud keskkonnaloa andmisest keeldumise aluse puudumise.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud eelhaldusakti andmine otsustatakse keskkonnaloa andmist käsitlevate sätete järgi. Sellise eelhaldusakti andmine ei välista käesoleva seaduse §-s 49 sätestatud menetlustähtaegade järgimise nõuet keskkonnaloa taotluse läbivaatamisel.

§ 52. Keskkonnaloa andmisest keeldumine

(1) Keskkonnaloa andja keeldub keskkonnaloa andmisest, kui:

- 1) keskkonnaloa taotlust ei ole esitanud isik, kes taotlusest nähtuvalt loaga lubataval tegevusalal tegutseb;
- 2) keskkonnaloa taotlejal ei ole tegevuskoha omaniku nõusolekut viimase omandis oleva kinnisasja kasutamiseks või taotletava tegevuse mõjualal asuva kinnisasja omaniku nõusolekut, juhul kui seaduse

kohaselt on mõjualal asuva kinnisasja omaniku nõusolek nõutav või taotletav tegevus kahjustab mõjualal asuva kinnisasja omaniku huve;

3) taotletavas tegevuses ei rakendata parimat võimalikku tehnikat, kui selle rakendamise nõue on sätestatud õigusaktiga;

4) kavandatav tegevus ei vasta õigusaktidega sätestatud nõuetele;

5) taotluses on esitatud olulise tähtsusega valeandmeid või keskkonnanõu taotlejale on viimase nelja kuu jooksul keeldunud sama tegevuse jaoks luba andmast valeandmete esitamise tõttu;

6) tegevusega kaasneb keskkonnanõu, mida ei ole võimalik vältida, välja arvatud juhul, kui huvi keskkonnanõu andmiseks on ülekaalukas ja tegevusel puudub mõistlik alternatiiv ning on võetud ohu vähendamise meetmed;

7) loa alusel kavandatava tegevuse käigus kasutatakse loodusvarasid ilmselt ebaotstarbekalt või põhjustatakse loodusvarade seisundi olulist halvenemist, arvestades taastuva ja taastumatu loodusvara säästva kasutamise põhimõtet;

8) keskkonnanõu alusel kavandatava tegevusega kaasnevate heidete lisandumisel oleks keskkonna kvaliteedi piirväärtus ületatud. Erandina võib keskkonnanõu anda juhul, kui keskkonna kvaliteedi piirväärtus ületatakse, kuid üksnes kuni kuue kuu vältel ning huvi loa andmiseks kaalub üles keskkonnariski;

9) keskkonnanõu alusel kavandatava tegevusega kaasnevate heidete lisandumisel tekkiv keskkonnahäiring tooks kaasa vajaduse keskkonna kvaliteedi piirväärtuse järgimiseks edaspidi keelduda keskkonnanõu väljastamisest teisele isikule ning avalik huvi keskkonnahäiringu vältimiseks mitte anda taotletud luba on kaalukam kui huvi taotletava keskkonnanõu andmiseks;

10) muul seadusega sätestatud alusel.

(2) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 8 nimetatud alusel võib keskkonnanõu andmisest keelduda, kui keskkonna kvaliteedi piirväärtuse järgimist taotletava keskkonnanõu andmisel ei saa tagada teise keskkonnanõu muutmise või kehtetuks tunnistamise käesoleva seaduse § 59 lõike 1 punktis 3 sätestatud alusel.

(3) Kui keskkonnanõu andmisest mõneks taotluses märgitud tegevuseks võib keelduda, tuleb taotleja soovi korral luba anda taotluses märgitud tegevuseks, milleks loa andmine on lubatav.

[RT I, 08.07.2014, 3- jõust. 01.08.2014]

§ 53. Keskkonnanõu sisu

(1) Keskkonnanõu märgitakse:

1) loa omaja nimi ja isikukood või registrikood;

2) loa omaja ning kontaktisiku aadress ja kontaktandmed;

3) tegevuskoha täpne asukoht, vajaduse korral geograafiliste koordinaatidega;

4) lubatav tegevus vastavalt seaduses sätestatud nõuetele;

[RT I, 08.07.2014, 3- jõust. 01.08.2014]

5) loa kehtivusaeg;

6) seaduses sätestatud juhul nõuded, mis esitatakse loodusvara otstarbeka kasutamise tagamiseks ja keskkonnanõuaga lubatud tegevusest tuleneva keskkonnahäiringu vähendamiseks;

7) seaduses sätestatud juhul tegevuse juures rakendatavad ohutusmeetmed ja õnnetuse tagajärgede leevendamise meetmed;

8) seaduses sätestatud juhul tegevuse alustamisel ja lõpetamisel rakendatavad tervise- ja keskkonnakaitsemeetmed;

9) seaduses sätestatud juhul keskkonnaseire nõuded;

10) seaduses sätestatud juhul nõuded teabe esitamiseks keskkonnanõu andjale;

11) seaduses sätestatud juhul muud keskkonnanõu kavandatud kõrvaltingimused;

12) keskkonnanõu andmise otsustamise ajal esitatud kirjalike ettepanekute ja seisukohtade arvestamine ja arvestamata jätmine;

13) muud seadusega sätestatud andmed.

(2) Keskkonnanõu antakse tähtajatult, välja arvatud juhul, kui luba taotletakse tähtajaliselt, kui on ette näha keskkonnanõu omaja tegevuse, sealhulgas kasutatava tehnoloogia või keskkonnaseisundi muutumist, või seadusega ettenähtud juhul. Tähtajaline keskkonnanõu antakse vähemalt üheks aastaks, kui keskkonnanõu taotluses ei ole märgitud lühemat tähtaega.

(3) Keskkonnanõu vormid [kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega](#).

§ 54. Heitkoguse määramine

Keskkonnanõuaga lubatud heitkogus määratakse nii, et oleks tagatud keskkonna kvaliteedi piirväärtuse järgimine.

§ 55. Keskkonnanõu andmine detailplaneeringu kohustuse korral

Kui keskkonnanõuaga lubatavaks tegevuseks või sellise ehitise püstitamiseks, mille jaoks ehitisluba ei anta enne keskkonnanõu andmist, on vaja kehtestada detailplaneering, ei anta keskkonnanõu enne sellise detailplaneeringu kehtestamist.

§ 56. Keskkonnaloa osaline andmine

(1) Keskkonnaloa andja võib anda enne keskkonnaloa taotluse tervikuna lahendamist keskkonnaloa mõneks taotluses märgitud tegevuseks, kui seda taotleb keskkonnaloa taotleja ja sellise tegevuse lubamisest keeldumise aluseid ei esine, või keelduda mõneks taotluses märgitud tegevuseks keskkonnaloa andmisest, kui keskkonnaluba selleks tegevuseks tuleb jätta andmata.

(2) Keskkonnaloa andja võib põhjendatud juhul otsustada keskkonnaloa osalise andmise ka omal algatusel. Sellisel juhul tuleb enne ära kuulata keskkonnaloa taotleja seisukoht keskkonnaloa osalise andmise kohta.

(3) Keskkonnaloa osalisel andmisel määratakse käesoleva seaduse § 53 lõikes 1 nimetatud tingimused lubatava tegevuse õiguspärasuse tagamiseks.

(4) Keskkonnaloa osalisel andmisel võib ette näha, et taotluse läbivaatamisel muudetakse käesoleva seaduse § 53 lõike 1 punktides 5–11 nimetatud tingimusi, mis on loa osalisel andmisel kindlaks määratud. Sellisel juhul ei saa loa omaja tugineda usaldusele, et selliseid keskkonnaloa kõrvaltingimusi ei muudeta.

(5) Keskkonnaloa osaline andmine otsustatakse keskkonnaloa andmist käsitlevate sätete järgi. Loa osaline andmine ei välista käesoleva seaduse §-s 49 sätestatud menetlustähtaegade järgimise nõuet keskkonnaloa taotluse läbivaatamisel muus osas.

§ 57. Keskkonnaloa andmine enne loa tingimuste lõplikku määramist

(1) Keskkonnaloa andja võib anda keskkonnaloa ka nii, et käesoleva seaduse § 53 lõike 1 punktides 6 ja 8–11 sätestatud tingimused otsustatakse hiljem, kui esialgne hindamine näitab, et loa andmisest keeldumise aluseks olevad asjaolud puuduvad ning loa võimalike tingimuste täitmine ei ole loa taotlejale kavandatava tegevuse tegemisel sedavõrd koormav, et see tooks kaasa kavandatava tegevuse tegemata jätmise. Sellisel juhul tuleb keskkonnaloa tingimused määrata kindlaks käesoleva seaduse §-s 49 sätestatud tähtaja jooksul. Sellisel viisil keskkonnaloa andmisele kohaldatakse käesoleva seaduse § 56 sätteid.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud korras keskkonnaloa andmisel võib käesoleva seaduse § 53 lõike 1 punktides 6 ja 8–11 sätestatud tingimused määrata keskkonnaloa andmisel ajutiselt kuni käesoleva seaduse §-s 49 sätestatud tähtaja jooksul nende tingimuste lõpliku määramiseni. Kui keskkonnaloa andja ei määra selle tähtaja jooksul lõplikke keskkonnaloa tingimusi, loetakse ajutised keskkonnaloa tingimused lõplikeks tingimusteks.

(3) Käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 2 nimetatud korras ei anta keskkonnaluba enne keskkonnamõju hindamise aruande heakskiitmist, kui loa andmisel teostatakse kavandatud tegevuse keskkonnamõju hindamine. [RT I, 08.07.2014, 3- jõust. 01.08.2014]

(4) Käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 2 nimetatud korras kehtestatud keskkonnaloa peale võib halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras esitada halduskohtule kaebuse 30 päeva jooksul vastavalt keskkonnaloa tingimuste määramise kohta antud haldusakti teatavakstegemise päevast või ajutiselt määratud keskkonnaloa tingimuste lõpliku siduvuse omandamise päevast arvates.

§ 58. Keskkonnaloa teatavakstegemine

(1) Keskkonnaluba või keskkonnaloa andmisest keeldumise otsus toimetatakse loa taotlejale ja teistele isikutele, kelle õigusi keskkonnaluba või selle andmisest keeldumise otsus piirab, kätte vastavalt haldusmenetluse seaduse §-dele 25–30 ja 32 postiga, keskkonnaloa andja poolt või elektrooniliselt.

(2) Kui käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud isikute arv on suurem kui 100, toimetatakse keskkonnaluba või keskkonnaloa andmisest keeldumise otsus kätte ainult keskkonnaloa taotlejale.

(3) Keskkonnaluba tehakse teatavaks teate avaldamisega kohalikus või maakondlikus ajalehes. Teade avaldatakse vähemalt ühes üleriigilise levikuga ajalehes, kui loaga lubatud tegevusega võib kaasneda oluline regionaalne või üleriigiline keskkonnahäiring. Vajaduse korral võib teate avaldada üleriigilise levikuga ajalehes ka muudel juhtudel.

(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud teade peab sisaldama vähemalt järgmisi andmeid:

- 1) millist käesoleva seaduse § 41 lõikes 1 nimetatud tegevust kavandatakse;
 - 2) käesoleva seaduse § 42 lõike 1 punktis 1 nimetatud andmed;
 - 3) andmed kavandatud tegevuse asukoha kohta;
 - 4) tegevuse ning sellega kaasneva võimaliku keskkonnahäiringu lühikirjeldus;
- [RT I, 08.07.2014, 3- jõust. 01.08.2014]
- 5) andmed selle kohta, kus saab keskkonnaloa või sellest keeldumise otsusega ja otsuse aluseks olnud andmetega tutvuda.

(5) Keskkonnaluba või keskkonnaloa andmisest keeldumise otsus avalikustatakse internetis.

(6) Keskkonnaluba tehakse teatavaks kohaliku omavalitsuse üksusele.

(7) Käesoleva seaduse §-des 51, 56 ja 57 nimetatud haldusaktid tehakse teatavaks keskkonnanaloo teatavakstegemiseks ettenähtud korras.

§ 59. Keskkonnanaloo muutmine

(1) Keskkonnanaloo andja muudab keskkonnanaloo tingimusi juhul, kui:

- 1) keskkonnanaloo omaja taotleb käesoleva seaduse § 53 lõike 1 punktis 1 või 2 nimetatud andmete muutmist, sealhulgas keskkonnanaloo alusel kasutatava ehitise või tegutseva käitise võõrandamise korral;
- 2) seire tulemusel või muul viisil selgub, et keskkonnanalooaga lubatud tegevusega kaasneb keskkonnanahk või oluline keskkonnanahk ning huvi keskkonnanaloo muutmata jätmiseks ei ole ülekaalukas;
- 3) keskkonnanaloo andjal oleks olnud õigus jätta keskkonnanaluba välja andmata hiljem muutunud asjaolude, sealhulgas parima võimaliku tehnika arengu, kui selle kasutamine on õigusaktiga nõutav, või keskkonnanahk suuruse muutmise tõttu või hiljem muutunud õigusnormi alusel ning keskkonnanaloo muutmist õigustab keskkonna ulatuslikuma kaitse vajadus või muu huvi, mis kaalub üles isiku usalduse, et keskkonnanaluba jääb kehtima.

(2) Keskkonnanaloo andja võib keskkonnanaloo tingimusi muuta juhul, kui:

- 1) ilmneb, et luba oli selle andmise ajal õigusvastane;
- 2) jõustunud kohtuotsusega on tühistatud kohtuotsus, millel luba põhines;
- 3) käesoleva seaduse § 53 lõike 1 punktides 5–11 nimetatud tingimuse aluseks olnud õigusnorm on kaotanud kehtivuse;
- 4) muutub loa omaja keskkonnanaloo alusel toimuv tegevus, kasutatav tehnoloogia või muutuvad seadmed.

(3) Keskkonnanaloo muutmisel ei ole haldusmenetluse seaduse § 67 lõike 4 punkt 2 kohaldatav.

(4) Keskkonnanaloo muutmise taotluse vaatab keskkonnanaloo andja läbi keskkonnanaloo andmiseks sätestatud korras. Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 1 sätestatud juhul muudetakse keskkonnanaluba seitsme päeva jooksul taotluse saamisest arvates.

(5) Keskkonnanaloo muutmise otsustatakse avatud menetluseta:

- 1) kui keskkonnanaloo muutmise ei mõjuta keskkonnanahk suurust, keskkonnanaloo muutmisel ei toimu keskkonnamõju hindamist ning puudub muu oluline avalik huvi avatud menetluse läbiviimiseks;
- 2) kui menetluse kiirem läbiviimine on vajalik keskkonnanahku vältimiseks;
- 3) käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 1 sätestatud juhul.

(6) Keskkonnanaloo muutmise tehakse teatavaks keskkonnanaloo teatavakstegemiseks ettenähtud korras.

§ 60. Keskkonnanaloo loa omaja andmete muutmise

(1) Keskkonnanaloo omajal on loa kehtivuse ajal õigus loast tulenevad õigused ja kohustused loovutada teisele isikule.

(2) Keskkonnanaloo loa omaja andmete muutmiseks esitavad loa omaja ja loa taotleja keskkonnanaloo andjale ühise taotluse. Taotluses tuleb märkida tähtpäev, millal loa omaja andmeid muudetakse. Keskkonnanaloo loa omaja andmete muutmise taotlus tuleb esitada hiljemalt kümme päeva enne nimetatud tähtpäeva saabumist.

(3) Keskkonnanaloo andja keeldub keskkonnanaloo loa omaja andmete muutmise, kui seadusega on loa omajale kehtestatud nõuded, millele loa taotleja ei vasta.

§ 61. Keskkonnanaloo kehtivuse peatamine

(1) Käesoleva seaduse § 59 lõikes 1 sätestatud alustel võib keskkonnanaloo andja keskkonnanaloo kehtivuse täielikult või osaliselt peatada kuni kolmeks kuuks.

(2) Keskkonnanaloo kehtivuse peatamine otsustatakse ilma avatud menetluseta.

§ 62. Keskkonnanaloo kehtetuks tunnistamine

(1) Keskkonnanaloo andja tunnistab keskkonnanaloo kehtetuks:

- 1) loa omaja taotlusel;
- 2) kui loa omaja sureb ja loaga lubatud tegevus on seotud loa omaja isikuga või loa omaja õigusvõime lõpeb ilma õigusjärgluseta;
- 3) kui loa alusel lubatud tegevust ei alustata kahe aasta jooksul loa andmisest arvates;
- 4) kui ilmneb, et loa omaja on teadlikult esitanud loataotluses valeandmeid või võltsitud dokumendi.

(2) Keskkonnanaloo andja võib keskkonnanaloo kehtetuks tunnistada:

- 1) käesoleva seaduse §-s 59 sätestatud alustel, kui avalikku või kolmanda isiku huvi ei ole võimalik tõhusalt kaitsta loa muutmise, ja

2) kui loa omaja ei täida loa ja õigusaktiga sätestatud nõudeid ja loa kehtetuks tunnistamist nõuab oluline avalik huvi või loa omajat on sellise rikkumise eest karistatud.

(3) Keskkonnanaloo kehtetuks tunnistamisel ei ole haldusmenetluse seaduse § 67 lõike 4 punkt 2 kohaldatav.

(4) Keskkonnaluba tunnistatakse kehtetuks ilma avatud menetluseta, kui loa kehtivuse korral esineb keskkonnanõue või oluline keskkonnanähting või kui haldusorgan ei pea vajalikuks avatud menetluse läbiviimist keskkonnanaloo kehtetuks tunnistamisega kaasnevate väheoluliste mõjude tõttu.
[RT I, 30.12.2014, 6–5. peatükk jõustub selle rakendamise seadusega.]

5¹. peatükk Riiklik järelevalve

[RT I, 04.03.2015, 1- jõust. 14.03.2015]

§ 62¹. Riikliku järelevalve teostaja

(1) Riiklikku järelevalvet käesoleva seaduse §-des 38 ja 39 ning nende alusel sätestatud nõuete täitmise üle teostab Keskkonnainspeksioon.

(2) Käesoleva seaduse §-des 38 ja 39, välja arvatud § 38 lõikes 7 ja § 39 lõikes 3, sätestatud nõuete täitmise üle teostab riiklikku järelevalvet lisaks Keskkonnainspeksioonile kohaliku omavalitsuse üksus.
[RT I, 04.03.2015, 1- jõust. 14.03.2015]

§ 62². Riikliku järelevalve erimeetmed

(1) Keskkonnainspeksioon võib käesolevas seaduses sätestatud riikliku järelevalve teostamiseks kohaldada korrakaitse seaduse §-des 30, 31, 32, 46, 50 ja 51 sätestatud riikliku järelevalve erimeetmeid korrakaitse seaduses sätestatud alusel ja korras.

(2) Kohaliku omavalitsuse üksus võib käesolevas seaduses sätestatud riikliku järelevalve teostamiseks kohaldada korrakaitse seaduse §-des 30, 31, 32, 50 ja 51 sätestatud riikliku järelevalve erimeetmeid korrakaitse seaduses sätestatud alusel ja korras.
[RT I, 04.03.2015, 1- jõust. 14.03.2015]

§ 62³. Riikliku järelevalve erisused

(1) Keskkonnainspeksioon võib tähistatud kinnisasjale siseneda valdaja või muu õigustatud isiku juuresolekuta, kui:

- 1) see on vajalik olulise ohu väljaselgitamiseks või tõrjumiseks ja nimetatud isikute kaasamisega kaasneks viivitus, mis seaks ohu meetme kohaldamise eesmärgi saavutamise;
- 2) valdusesse sisenemise eesmärk on läbipääsu tagamine teisele kinnisasjale või veekogule.

(2) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 2 sätestatud alusel valdusesse sisenemisest ei pea hiljem valdajat teavitama, kui valduses ei tehtud pärast sisenemist järelevalve- või süüteo menetluse toiminguid.

(3) Keskkonnainspeksioon võib kallasrajal läbipääsu takistava ehitise lammutada asendustäitmise ja sunniraha seaduses sätestatud korras. Ehitise lammutamiseks asendustäitmise käigus peab Keskkonnainspeksioon eelnevalt teavitama asjaomast kohalikku omavalitsust.

(4) Keskkonnainspeksiooni ametiisik võib järelevalve teostamise eesmärgil viibida ja sõidukiga, sealhulgas maastikusõidukiga ja ujuv vahendiga, liikuda maa- või veealal, kus viibimine ja liikumine on keskkonnakaitse eesmärgil õigusaktiga keelatud või piiratud.
[RT I, 04.03.2015, 1- jõust. 14.03.2015]

§ 62⁴. Vahetu sunni kasutamine

Keskkonnainspeksioonil on lubatud kasutada füüsilist jõudu korrakaitse seaduses sätestatud alusel ja korras.
[RT I, 04.03.2015, 1- jõust. 14.03.2015]

§ 62⁵. Sunniraha määr

Ettekirjutuse täitmata jätmise korral on asendustäitmise ja sunniraha seaduses sätestatud korras rakendatava sunniraha ülemmäär 32 000 eurot.
[RT I, 04.03.2015, 1- jõust. 14.03.2015]

5². peatükk

Vastutus

[RT I, 04.03.2015, 1- jõust. 14.03.2015]

§ 62⁶. Kallasraja ebaseaduslik sulgemine ja tõkestamine

(1) Kallasraja ebaseadusliku sulgemise või tõkestamise eest – karistatakse rahatrahviga kuni 300 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 3200 eurot.

[RT I, 04.03.2015, 1- jõust. 14.03.2015]

§ 62⁷. Menetlus

Käesoleva seaduse §-s 62⁶ sätestatud väärteo kohtuvälised menetlejad on Keskkonnainspeksioon ja valla- või linnavalitsus.

[RT I, 04.03.2015, 1- jõust. 14.03.2015]

§ 62⁸. Trahvi laekumine

Kui rahatrahvi määranud kohtuväline menetleja on valla- või linnavalitsus, kantakse käesoleva seaduse §-s 62⁶ sätestatud väärteo eest määratud rahatrahv otsuse teinud kohaliku omavalitsuse eelarvesse.

[RT I, 04.03.2015, 1- jõust. 14.03.2015]

6. peatükk Rakendussätted

§ 63. Seaduse jõustumine

Käesolev seadus jõustub keskkonnaseadustiku üldosa seaduse rakendamise seaduses sätestatud ajal ja korras.

[RT I, 08.07.2014, 3- jõust. 01.08.2014]

¹Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2003/4/EÜ keskkonnateabele avaliku juurdepääsu ja nõukogu direktiivi 90/313/EMÜ kehtetuks tunnistamise kohta (ELT L 41, 14.02.2003, lk 26–32); Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2003/35/EÜ, milles sätestatakse üldsuse kaasamine teatavate keskkonnaga seotud kavade ja programmide koostamisse ning muudetakse nõukogu direktiive 85/337/EMÜ ja 96/61/EÜ seoses üldsuse kaasamisega ning õiguskaitse kättesaadavusega (ELT L 156, 25.06.2003, lk 17–25); Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2011/92/EL teatavate riiklike ja eraprojektide keskkonnamõju hindamise kohta (kodifitseeritud tekst) (ELT L 26, 28.01.2012, lk 1–21).

[RT I, 07.07.2014, 1- jõust. 01.08.2014]